

'Duidelijke structuur, veilige omgeving en intensieve begeleiding'

Bij School 23 hebben ze een jarenlange ervaring in onderwijs aan jeugdige anderstaligen. Door de grote toestroom van vluchtelingen en de opening van het asielzoekerscentrum in de Eindhovense wijk Blixembosch (eind 2014) is het werk in een flinke stroomversnelling terechtgekomen. Het aantal leerlingen en het docententeam is in korte tijd verdubbeld. Dat levert de nodige dynamiek en hectiek op, maar de afdeling Voortgezet Onderwijs AndersTaligen (VOAT) blijft koersvast op weg, benadrukken Monique van der Kleijn, manager onderwijs, en coördinator Nicole Dubois.

Die maximering is haalbaar doordat andere scholen in de regio ook een rol spelen in de eerste opvang van de anderstaligen, zoals het Stedelijk College Eindhoven en Pius X in Bladel. "We helpen die scholen door materiaal beschikbaar te stellen en de docenten in te werken. Hieruit is een goede samenwerking ontstaan. Het is belangrijk om een goede aansluiting met het reguliere voortgezet onder-

wijs te hebben." Want een aantal van de leerlingen wordt op School 23 'klaargestoomd' voor deelname aan het voortgezet onderwijs, inclusief overigens het Ster College.

Profielen

De afdeling VOAT heeft op dit moment 242 leerlingen met zo'n 30 verschillende nationaliteiten. De meesten zijn

16 of 17 jaar oud zijn, een enkeling iets jonger of iets ouder. Het onderwijsteam bestaat uit 25 medewerkers. De leerlingen worden na een brugperiode van drie weken ingedeeld in drie profielen:

- profiel 1 voor jongeren die wat moeilijker leren en meer begeleiding nodig hebben (maximale groepsgrootte 14); de meesten van hem stromen waarschijnlijk uit naar werk;
- profiel 2 voor leerlingen die zelfstandiger en in hoger tempo kunnen werken (maximale groepsgrootte 16) en die naar verwachting kunnen uitstromen naar het mbo (veelal entreeopleiding of niveau 2);
- profiel 3 (maximale groepsgrootte 18) voor leerlingen met een nog hoger werktempo en meer zelfstandigheid; zij stromen waarschijnlijk uit naar MBO 3-4 en havo-vwo.

Nederlands als Tweede Taal (NT2) is de hoofdmoot van het onderwijsprogramma, maar de leerlingen krijgen bijvoorbeeld ook rekenen, maatschappijoriëntatie, sport en handvaardigheid. Er is in de groepen continu in- en uitstroom, ook door verhuizing of verplaatsing van de jongeren. "Het blijft een beetje een duiventil", zegt Monique, "toch hebben we eigenlijk nauwelijks spanningen of incidenten. We investeren veel in het opbouwen van een goede band in de groepen."

Samen naar het Jeugdjournaal kijken in de profiel 2-groep

09.00 uur

'Het is mooi weer en een beetje kawl'

De dagopening is net begonnen in de groep van docente Saskia Weel. En natuurlijk is het Nederlandse weer dan een vast gespreksonderwerp. "Het is mooi weer en een beetje kawl", schrijft één van de leerlingen op het bord. De correctie volgt meteen vanuit de groep; het moet 'koud' zijn.

Na de dagopening volgt 'praten over het huis'. Dit is een groep die nog aan het begin staat van de taalverwerving. Met gebruik van plaatjes, tekeningen en dankzij langzaam en duidelijk praten komt Saskia een heel eind met deze groep: dak, muur, muren, raam, ramen, deur, voordeur; het huis wordt zorgvuldig opgebouwd door Ablelom, Binyam, Kidane, Rokan, Filimon, Hagos, Binian, Tedros, Tsegay, Efen en Ayank. "Heel goed gedaan", prijst Saskia regelmatig, "het gaat goed, ik ben trots."

Ze doet dit werk nog maar sinds januari, maar vol overtuiging. Behalve taal geeft ze ook rekenen. Dit is haar mentorgroep, dus deze leerlingen ziet ze geregeld. Er zitten veel Somaliërs en Eritreeërs in de groep en ze stellen zich op verzoek van de juffrouw graag aan de verslaggever voor. Zo vaak krijgen ze niet de kans om Nederlands te praten met een ander. Sommigen wonen in een asielzoekerscentrum,

anderen met hun familie in een flat of eengezinswoning. Daarna gaan ze een woordweb maken over de garage. Een kleurige tekening levert veel aanknopingspunten.

Typisch Nederlandse bezigheden als schoonmaken en band plakken komen voorbij: "Wat is er met de fiets?" "Band niet goed. Band plakken." Daarna gaan ze in tweetallen zinnen maken. "Schrijf korte zinnen", zegt Saskia, "korte zinnen zijn snel goed." De eerste zin is: "Ik zie een auto." Ook veel volgende zinnen beginnen daarom met "Ik zie ...": "Ik zie een meisje schoonmaken" en "Ik zie een auto".

Saskia: "Het zijn vaak kleine stapjes die ze zetten, maar het is mooi om te zien dat ze vooruitkomen."

10.00 uur

'Lesgeven op maat'

Groep P2A kijkt met docente Roos van der Sanden naar het jeugdjournaal van de vorige dag. Deze groep is al weer een stukje verder in de ontwikkeling. Het nieuws van de dag is zeer gevarieerd: een verplichte fietshelm voor Zeeuwse scholieren, een protest tegen dolfijnshows, een bloedige bomaanslag in Turkije, de actie Serious Request en de nieuwe JSF-straaljager die een rondje boven Nederland vliegt.

"Hebben jullie nieuwe woorden gehoord?" vraagt Roos. Jawel: fietshelm, verplicht, beschermen, explosie, verdachten, verdenken, aanslag, stichting, ontploffing en nog veel meer. Samen bespreken ze de betekenis van deze woorden. En ja, ook deze leerlingen stellen zich graag voor en brengen hun toekomstplannen onder woorden. De meesten van hen verwachten naar een entreeopleiding te gaan, dat woord kennen ze allemaal goed. De herkomstlanden zijn hier Syrië, Polen, Eritrea en Somalië. In de toekomst zien ze zichzelf in de zorg, de verkoop of de techniek. Een van hen wil graag politiemann worden, maar dat schijnt niet te kunnen, dus gokt hij eerst op beveiliging. Zonder uitzondering vinden ze het allemaal 'leuk' op school.

"Het is lesgeven op maat", legt Roos uit, "je hebt te maken met heel verschillende culturen en heel verschillende niveaus, daar moet je bij zien aan te sluiten. Ik zie weinig emoties bij ze, ook niet bij zo'n onderwerp als een bomaanslag."

[Lees verder op pagina 10 >>](#)

>> Vervolg van pagina 9

11.00 uur

'Wel een goeie koffiешop hoor'

Bij P3A heet Ewelina uit Polen de verslaggever welkom: "Ik ben uw gastvrouw vandaag; van harte welkom in onze klas."

Hier wordt het verslaggeversbezoek helemaal goed uitgebuit. Veel van deze jongeren hebben inmiddels Staatsexamen NT2 gedaan en zijn vol vertrouwen over de uitkomst; anderen gaan het examen binnenkort nog doen. Ze hebben hierover van tevoren al een persbericht opgesteld en vertellen één voor één over hun toekomstplannen. Het is duidelijk: dit is een groep met ambitie. De één wil vertaler worden, de anderen piloot, automonteur, vrachtwagenchauffeur of engineer. Shermin uit Iran wil een koffiешop beginnen. "Wel een goeie koffiешop hoor", voegt ze er lachend aan toe. Gastvrouw Ewelina en haar landgenote Dominika gaan voor een functie in de logistiek.

Ook hier van de kant van de leerlingen niets dan lof voor School 23 en de docente, in dit geval Maaïke Eijkman. Zij is ook trots op haar leerlingen. "Deze leerlingen werken er allemaal heel hard voor; de meesten van hen gaan door naar havo-4 op het Ster College. Het is gewoon heel mooi om met hen te werken."

Tot slot geeft de gastvrouw de verslaggever nog een rondleiding door het gebouw. En daarna gaan ze graag op de foto. Lesgeven aan jonge buitenlanders, het is een vak apart.

Groep P3A van School 23, met links docente Maaïke Eijkman

Docente Maaïke Eijkman:

'Kansen zien voor deze jongeren'

Maaïke Eijkman heeft al vele jaren ervaring. "Het geheim van een goeie NT2-docent? Je moet kunnen meebewegen met de leerlingen. Om kunnen gaan met verschillen. Kansen zien en kansen benutten, ook als 't niet zo goed gaat. Alles aangrijpen om ze Nederlands te laten praten.

Mustafa en Anas:
"We wonen hier nu met plezier"

Dat idee moet je ook aan henzelf zien over te dragen. De leerling moet uiteindelijk zelf aan het roer komen. Je wilt natuurlijk dat ze succesvol zijn, dat willen ze zelf ook. Maar niet alles is haalbaar. Sommigen willen naar de universiteit, terwijl waarschijnlijk hbo het hoogst haalbare is. Daar kun je ze misschien op voorbereiden, maar meestal moeten ze het zelf ervaren. Het is soms ook afstand houden. Je bent niet alleen docent of mentor voor ze, maar ook moeder of buurvrouw. Maar we hebben hier een heel fijn team waarin we dat soort dingen met elkaar kunnen bespreken."

Anas (17) en Mustafa (19)

'We leven op dit moment'

De steden waar ze woonden staan er grotendeels niet meer. Daar praten ze liever niet te lang over. Ze zijn nu hier – en vastbesloten er het beste van te maken.

Anas (17) geboren in Syrië, afkomstig uit Palestina, kwam met zijn familie via Ter Apel en Grave in Eindhoven terecht: "Ik zit hier op school sinds 2014. In het begin was het een beetje moeilijk door de taal, maar ik heb me altijd welkom gevoeld. Ik heb staatsexamen 1 gedaan en ik denk wel dat ik geslaagd ben. Dus volgend jaar zit ik in havo 4. Met Nederlands praten ben ik op school pas echt begonnen; daarvoor heb je niet veel contact met Nederlanders. Ik wil uiteindelijk piloot worden."

Mustafa (19) is afkomstig uit Syrië en verwacht ook volgend jaar in havo 4 van start te kunnen. Zijn ambitie is het om neurochirurg te worden, dat wil hij al van jongs af aan. Hoog gegrepen? Hij trekt zich op aan een van zijn broers: die is in Duitsland aan de studie medicijnen begonnen.

School is niet wezenlijk anders dan in Syrië; hooguit duren de lessen wat langer. En, lachen ze voorzichtig: er is daar wat meer respect voor de docent! Die staat in Syrië nog behoorlijk op een voetstuk. Wij hebben dat respect zeker wel, ook hier, verzekeren ze. Maar bij de Nederlandse leerlingen zou dat wel wat beter kunnen.

Over heimwee en teruggaan praten ze liever niet. "We hadden nooit gedacht dat we naar Nederland zouden gaan, maar de oorlog heeft alles anders gemaakt. Wij weten nu al niet meer hoe het er daar precies uitziet, dus over de toekomst weten we al helemaal niets. Wij wonen hier nu met plezier en we leven op dit moment. We zijn Nederland dankbaar en we willen graag iets teruggeven." <<

